

הסוד של ג'ייקוב

גדעון ג'ייקוב שיחק
במשחק הקופסה
שהמציא מחבר
"אבא עשיר, אבא עני"
ואז הביא את המשחק
לארץ והחל לעשות כסף.
כתבתנו שיחקה, והיא
מקווה לטוב
מאת: ורדה לץ וואלפא

מרות השכלתי האקדמית הרחבה, בכל יום שעובר המינוס שלי בבנק גדל. אולי אלמד משהו מרוברט קיוסאקי, שבסדרת ספרי "אבא עשיר" שלו מנסה לחנך אותי יחד עם עוד 90% מאוכלוסיית העולם, לצאת ממירוץ העכברים, להיפטר מהמינוס ולהתעשר אחת ולתמיד. מן הסתם, הסופר כבר יצא מן המינוס.

קיוסאקי מנחם בספריו את יוצאי האוניברסיטאות על גורלם הכלכלי המה ידע כבר אינו כוח, לדבריו. להפך, הלימודים רק מחלישים כלכלית את הלומדים. ידע פיננסי זה כבר משהו אחר, אבל את זה לא מלמדים בבית ספרנו. הוא משווה בספריו בין אביו מולידו העני שהיה איש חינוך, למד כל חייו, היה שכיר ולבסוף פוטר, לבין "אביו" העשיר – אב של חבר ילדות שלא למד בשום מסגרת פורמלית, כיוון שהיה עסוק בלעשות כסף.

והנה עוד סוד. עוד בטרם כתב קיוסאקי את סדרת ספריו ("אבא עשיר אבא עני", "לפרוש צעיר, לפרוש עשיר" ועוד) הוא פיתח משחק קופסה, המעביר את שחקניו שיעור באוריינות פיננסית. העוני וגם העושה, טוען קיוסאקי בספריו, הם עניין של תדר שאתה משדר ליקום, כמו מגנט, והיקום גומל לך בהתאם. אם אתה מרגיש, חי וחולם עוני, היקום קולט את זה, וזה מה שתקבל. מצד שני, אם אתה בטוח שאתה עשיר ושיום אחד תזכה בשפע, הרי שזהו השדר שאתה מעביר ליקום, ואכן תתעשר. ויש בספריו דוגמאות לרוב, של עשירים שירדו מנכסיהם וחזרו והתעשרו. הנרי פורד אמר: "גם אם ארד מנכסיי, תוך חמש שנים אתעשר שוב". זה כאילו קל. ברוח הדברים אומרים לך: בקש, האמן ותקבל. הקושי הוא ב"האמן". כי איך בדיוק תאמין? מניין הביטחון שתצא מהמינוס, כשמונהלת הבנק מתקשרת כל רגע.

הבעיה הגדולה ביותר להבנה בכל נושא הכסף, לפי קיוסאקי, היא שאנשים לא מבדילים בין הכנסות להוצאות. כשלעניינים יש סכום מסוים, הוא כותב, הם ממהרים לרכוש בית גדול ואוטו חדש וחושבים לרשום אותם בטור הנכסים וההכנסות, אבל זאת טעות. בית גדול ואוטו חדש הם רק הוצאות. ארנונה, גנן, מנקה... ביטוח... כשלעשירים לעומת זה יש סכום מסוים של כסף, הם ממהרים להשקיע אותו בהכנסות מניבות, כמו נדל"ן להשכרה, מניות ואג"ח. ראו את וורן באפט, האיש הכי עשיר בעולם, שגר באותו בית מאז נישואיו, וממשיך לנסוע באוטובוס.

העכברים למעבדה

עם ההבחנות מאירות העיניים הנ"ל לא יכולתי שלא להיענות למודעה בעיתון שהזמינה אנשים לשחק במשחק הכסף "קשפולואו" (Cashflow), תחת הכותרת "כשאבא עשיר קרא את הסוד". וככה קובצנו בבית ציוני אמריקה אני ועוד כ-40 עכברי מעבדה בוגרי "אבא עשיר, אבא עני" וכאלה שצפו בסרט "הסוד", שרוצים לצאת מהמירוץ: להפסיק לעבוד ולהישאר בחיים.

רק כשאתה משחק ב"קשפולואו", אתה מבין ממש את הדברים. בתחילת המשחק אני מגרילה "כרטיסי מקצוע", ואם אני רוצה אני יכולה להחליף את המקצוע ולהשתדר. לכל מקצוע שהוא, ללא קשר להכנסתי החדושת, אני אמורה לחשוב רק איך לרכוש ולצבור נכסים מניבים. קיבלתי כרטיס של רופאה, החלפתי לטייסת. זה לא עזר לי, עדיין נשארתי במירוץ העכברים. שכני ה"מוסכניק", שהשתכר חמישית ממני, יצא לפני ממירוץ העכברים (זה שהוא יועץ כלכלי במציאות אולי עזר לו).

המנצח במשחק הוא זה שיוצא ראשון ממירוץ העכברים אל המסלול המהיר, שהוא מסלול החיים הטובים, שבו מגשימים חלומות. מי ששוכח

לבקש משכורת במירוץ העכברים, כמו בחיים, פשוט מפספס אותה. וזאת בניגוד לעשירים שיצאו מהמירוץ, ושאליהם הבנק שמח להתקשר ולבשר להם על הכנסותיהם. אני למשל שכחתי לבקש משכורת, והבנקאי, ערן, קלט אותי נרעשת. "כן", הוא מהנהן, "כן. שכחת". ככה הפסדתי משכורת. בתור הבא, כשכבר זכרתי וביקשתי, נשאלתי לגובה המשכורת המבוקשת. "9,500 דולר", ענית, זה מה שכתוב על כרטיס המקצוע שבחרתי. "כן", ענה הבנקאי, "אבל צריך להוריד את סך ההוצאות, כמו משכנתא, הלוואות רכב, כרטיסי אשראי וחובות מקניות". במקרה שלי הסתכם כל זה ב-6,900 דולר.

כלומר, מה שאני מקבלת כל חודש בתלוש המשכורת שלי הוא רק 2,600 דולר. אז מתי יוצאים ממירוץ העכברים? ברגע שההכנסות המניבות (השקעות נדל"ן, בתים שאתה משכיר, מניות) עולות על סך ההוצאות החודשיות. זהו. אתה בחוץ, עולה על המסלול המהיר. כלומר, כמו בחיים. אם אתה יכול לא לעבוד בכלל, וכמות הכסף שאתה עושה בלי לעבוד עולה על הוצאותיך החדושתיות, אתה עשיר.

המסלול למתעשרים

אם יצאת ממירוץ העכברים אתה מגלה שנחתת במסלול של מתעשרים בלבד. מכאן אתה עובר לשחק בשתי קוביות, במקום באחת. אין עבודה. אתה מתהפך לך בקריביים עם טקילה ומשקפי שמש, כבר לא קונים מוכרים, רק מרוויחים כסף. הבנק שמח לעדכן אותך בכל רגע על רווחיך החדשים. אתה מטייל בין חלומות כמו רכישת מכרה זהב, ריצה לראשות העירייה, רכישת בקתת דיג פרטית על שפת אגם מונטנה, מטוס סילון, שיט בים התיכון או לא לעשות כלום. כך לפחות, בתיאוריה.

מנחי משחק הקופסה הזה הם גדעון ג'ייקוב, שרכש את זכויות ההפצה והתרגום של "משחק הכסף" בארץ, וערן שטרן, שמעביר סדנאות ברוח "הסוד". השניים, שחברו יחד, הם בעלי תארים אקדמיים שמשפחותיהם שלחו אותם ללמוד הנדסה, "כי חשוב שיהיה מקצוע". שניהם היו שכירים באינטל, ושניהם הפכו לעצמאים בעקבות המשחק הזה, ששינה להם את החיים לחלוטין.

ג'ייקוב: "אבא שלי היה איש עסקים, אבל עני בראש, לכן הוא דחף את כולנו ללמוד. אני חשבתי שזה סיוט ללמוד, אבל לא הבנתי שאני ממש לא אוהב את זה, אומר ג'ייקוב, גבר עדין שמדבר ברכות וצוחק הרבה. כל הזמן. העדינות שלו לא הובילה אותו רחוק עד כה. "פעם הייתי רגשי כזה. מכל דבר הייתי מתרגש. בסדנאות שעברתי למדתי לדבר, לפנות לאנשים ולהסביר להם מה יצא להם... זה חדש לי, שאנשים רק רוצים לדעת מה יצא להם אם יבואו לשחק, אם יקנו, אם יקשיבו לי", הוא צוחק. "פעם הייתי מסביר כמה חשוב לי, וכמה עשיתי למען..."

העדינות של ג'ייקוב משאירה אותו עדיין בצל. מי למשל יודע שהוא זה שאחראי לביקור בארץ של רוברט קיוסאקי האמריקאי, בעצמו עני שהתעשה, אשר ספריו הופכים לרבי מכר בכל שפה שאליה הם מתורגמים? ג'ייקוב ארגן גם את מסיבת העיתונאים שנערכה לכבוד קיוסאקי, ואת מפגשו עם נשיא המדינה שמעון פרס.

"בשנת '96, כשהייתי שכיר באינטל, קרה אירוע ששינה לי את החיים",

"קשפולאו". תפקיד היקום הוא לקבל בקשות ולהגישן

של היל עם עשירי ארה"ב שחיו אז, כמו **אדיסון** ופורד. 300 דולר עלה השישבת ההוא, כולל המלון, והיה שווה כל סנט. "חשוב לעבוד סדנה דווקא אצלו, כי הוא מביא אנשים שהצליחו ועשו את זה בגדול. בסוף הסדנה כתבתי לעצמי על פתק, שהחזון שלי הוא ששלוש שנים אחר כך, בתאריך 27.9.06, אקבל רישיון להפיץ לתרגם ולהיות המוכר היחיד בארץ. זכין. המשא ומתן עם קיוסאקי לקח זמן, הוא חי בפניקס אריזונה, נוסע בלמבורגיני, משחק גולף, לא בוער לו כלום... והמדהים הוא שהחווה נחתם, את יודעת מתי?" וג'ייקוב מראה לי את חתימתו של קיוסאקי על החווה, והתאריך הוא 27.9.06.

"לפני שנה נתתי את המשחק לתרגום ונסעתי להונג קונג, להשיח שהטקסט יצא בעברית כמו שצריך. ייצרתי 4,000 משחקים ומכרתי 2,000, שזה מעט מדי. הצפי שלי לגבי מכירות המשחק התברר כטעות. "היעד הבא שלי הוא משחק אלקטרוני שאני רוצה לייבא, כי כל הילדים שלנו הרי מחוברים למחשב, ואין לי ספק שהוא יהיה הצלחה מדהימה". הוא מוציא מארנקו ומראה לי את הפתק החדש שכתב. כתוב שם כי בסוף השנה הזאת יהיו לו בחשבון הבנק כמה מיליוני דולרים. בתאריך 5.12.08 ליתר דיוק. יומולדת 49.

ממה בדיוק? הו, את זה לא מנלים. התפקיד של היקום לפי המשחק הוא לקבל בקשות ולהגשים. אתה מזמין כמו מתוך קטלוג של היקום. ו"האיך" לא אמור להטריד אותך. לא בעיה שלך. ג'ייקוב חושב בכל זאת, שזה יקרה כנראה בעקבות המשחקים האלקטרוניים של "אבא עשיר".

"הבהלתי את קיוסאקי כשרציתי זיכיון גם על המשחק בערבית למדינות ערב. אני רוצה אותך שתתמקד בישראל, הוא אמר לי", צוחק שוב. "בביקורו האחרון של קיוסאקי בארץ, הייתי אתו ועם פרס במרכז פרס לשלום, ודרך המרכז אני חושב להכניס למערכת החינוך היהודית והערבית את המשחק. אני חושב בפירוש, שהפתרון לשלום הוא פתרון הבעיות הכלכליות".

אומר ג'ייקוב. "הייתה לי תאונת דרכים קטלנית חזיתית. אוטו סובארו עקף אוטובוס, ופגע בי חזיתית. שעה וחצי הייתי לכו. לא זכרתי כלום. נשברו לי ברך ואגן. שנה אחרי התאונה עברתי ניתוח לב פתוח, כי העורק הראשי נסתם לי בזמן התאונה. באותה שנה גם נולדה לי שלישיית בנות, ובאותה שנה גם פיטרו אותי מהעבודה. הרגשתי שאני צריך לשנות את חיי לגמרי, אבל לא ידעתי איך.

"בשנת 2000 קראתי את 'אבא עשיר אבא עני', ובשנת 2003 קניתי את משחק הקשפולאו יחד עם חברים דרך האינטרנט, ב-200 דולר! שיחקנו ארבעה חבר'ה 20 פעם. ואז החלטתי לכתוב לקיוסאקי, ולהציע לו שותפות. כתבתי לו מייל ארוך על המינוס של האנשים בישראל, איך לא מנהלים כאן את הכסף נכון.

"לקיוסאקי יש עוזרת, אישה יהודייה שקוראת את המיילים שלו. הוא לא יודע כלום באינטרנט. העוזרת שלו שלחה טפסים, תנאים ומחירים, כמו התנאי שנמכור את המשחק ב-200 דולר, כמו שהוא נמכר בשאר 19 המדינות שבהן הוא נמכר.

"אחרי ששכנעתי את קיוסאקי לאפשר לי לייבא את המשחק לארץ הכנתי תוכנית שיווקית, יחד עם **שלמה רוזנברג** משהם, אליו הגעתי דרך **מט"י** ירושלים. התוכנית השיווקית גילתה ש-250,000 אנשים בישראל קראו את "אבא עשיר, אבא עני". החלטנו שצריך שהמשחק בארץ יעלה רק מאה דולר, וחיי המדף שלו הם כארבע שנים. מימנתי את התרגום של שני המשחקים – גרסה למבוגרים, וגרסה שונה לילדים.

"השקעתי כמפיץ ומוכר בלעדי של המשחק בעברית הייתה 100,000 דולה. לקחתי הלוואות מחברים, וקיוסאקי הכתיב את הקצב והכללים, כמו למשל, שהוא מדפיס את כל המשחקים בבית דפוס בהונג קונג".

מניין הרעיון והביטחון לפנות לקיוסאקי? "בשנת 2003 עברתי סדנה אצל **בוב פרוקט**, מבכירי המורים שמופיעים בסרט 'הסוד'. פרוקטר העביר בלאס וגאס סדנה להשגת יעדים, ונחשב לשם דבר כמנחה. בסדנאותיו הוא מעביר את התכנים של הספר הראשון שיצא לאור בשנת 1937, המקשר בין כסף לרוחניות, 'חשוב והתעשר' שכתב **נפוליאון היל**. הספר מבוסס על ראיונות